

రాజర్షి

సచ్చిదానందులవారు తమ జీవితంలో ఓ నూతనాధ్యాయాన్ని సాధ్యమైనంత త్వరగా విరచించి తీరాలనే దృఢ నిశ్చయానికి వచ్చేరు.

ఆ నిశ్చయానికి కేంద్రం పుష్పకాశీలో ఎవరో, ఏనాడో సకల హక్కులతోనూ వ్రాసి యిచ్చిన అయిదెకరాల నేల.

సకుటుంబంగా పుష్పకాశీలో ప్రశాంత జీవనం గడపాలనేది తదాదిగా సచ్చిదానందుల వారు పెంచి పోషించుకుంటూ వచ్చిన సుందర స్పృహ.

సచ్చిదానందుల వారు రిటైరై ఇంకా రెండు నెలలన్నా దాటలేదు. ఆత్మబంధువులాంటి ఆ విద్యాలయాన్నాయన వదలలేక వదలలేక వచ్చారే గానీ, వస్తూ వస్తూ తన వెంట గ్రామీణులందరి అభిమానాన్ని మూటగట్టుకు మరీ వచ్చేరాయన.

ఇహ మిగిలింది తన చిరవాంఛితాన్ని వాస్తవం చేసుకోవటం.

పుష్పకాశీలో పర్ణశాల నిర్మించుకొని, నాగలికర్రు నెరుగని ఆ నేల మీద బంగారం పండిస్తూ, ప్రకృతి ఒడిలో ప్రశాంత జీవనం గడపదలచటం దానికి నాంది.

కాని... కాని...

పుష్పకాశీలో వన పుష్పాలసంఖ్యాకంగా ఉన్న మాట నిజమే గానీ, కాశీ అనేది పేరులో తప్ప కనుపించనిది.

ఇంతకీ పుష్పకాశీ అనేది ఆ సమీపంలోని కీకారణ్యంలో ఓ భాగం. ఆ పరిసరాల్లో నివసించని వన్య మృగం అంటూ లేదుమరి.

అయితే...

సచ్చిదానందులవారి నిశ్చయం దృఢమైనది.

అకుంఠితమైన ఆత్మ విశ్వాసం గల మనిషి ఆయన.

ఆ అటవీ పరిసరాన్ని తనపాలిట బృందావనంగా మార్చుకోగలననేది వారి ప్రగాఢ విశ్వాసం.

కనుకనే ఆలోచనకు కార్యరూపమివ్వటంలో వారేమీ తడబడలేదు.

* * *

సంగతి తెలిసిన హితులూ, ఇరుగు పొరుగు వారూ పరామర్శించ వచ్చేరు.

సుపరిచిత మందహాసంతో స్వాగతమిచ్చేరు సచ్చిదానందులవారు.

“పుష్పకాశీ పరిసరమంతా కీకారణ్యం. అక్కడ క్రూరమృగాలు అసంఖ్యాకంగా ఉన్నాయి గదా!” అన్నారు ఆ వచ్చిన వారు.

మరో చిరుమందహాసాన్ని వదిలేరు, సచ్చిదానందులవారు.

“మరి, మీరక్కడ నిర్మించుకున్న కుటీరానికి చుట్టూ ఓ కంచెనయినా ఎందుకు వేయ లేదు?” ప్రశ్నించేరు వారు.

నిర్లిప్త వదనంతో సచ్చిదానందులవారు సెలవిచ్చేరు.

“మన పవిత్ర గ్రంథాలను మీకనేకసార్లు చదివి వినిపించానుగదా? భయం అనేది నీలోనే వుంది అని గదా అవి ప్రబోధిస్తున్నది!” అన్నారాయన.

“అదీ నిజమే! తమరు వీటికతీతులనటంలో మాకు సందేహం లేదు. కాని, మీ గృహిణి మాత్రం కేవలం ఒక స్త్రీ. ఇహ బిడ్డలా! ఇద్దరూ ఇంకా పసివాళ్ళే. పైగా గొడ్డూ, గోదా తమ వెంట ఉండనే ఉంటాయి. తమరక్కడ వ్యవసాయమారంభించి బంగారం పండించున్నారట గదా!”

“అవును!”

“అయ్యా! మేం భయపడుతున్నది ఆ మిగిలిన విషయాల్లోనే!”

“మీ భయాలు ఆధారరహితాలు కావు. కాని, సకల ప్రాణులు కలసిమెలసి సహజీవనం నెరవగలవనేది ప్రకృతి నిర్ణయం, దైవశాసనం!” అన్నారు సచ్చిదానందులవారు.

“కావచ్చు మాకెలా అర్థమవుతుంది!” అన్నారు వారేకగ్రీవంగా.

ఆ విధంగా ఆ సమావేశం ఆఖరయింది.

“పాపం! మంచివాడు!” అనుకున్నారు వారందరూను.

* * *

కాని, ఆ సంభాషణ సచ్చిదానందులవారి గృహిణిని కదిలించి వేసింది.

ఆమె సచ్చిదానందుల వారికి నిజమైన అర్థాంగి. భర్త ఎన్నడూ పొరపాటు చేయడనేది ఆమె నమ్మకం.

కాని... కానీ...

ఓ రాత్రివేళ పిల్లలిద్దరూ నిద్రలో మునిగాక ఆమె సవినయంగా మనవి చేసుకున్నది!

“మన వెంట కనీసం ఓ రెండు జాగిలాలనయినా తీసుకుపోవటం మంచిదిగదా!” అన్నదామె.

“ఎందుకు? ...”

తడబడిందామె.

“మరేంలేదు! నాకలా అనిపించింది. అంతే!”

“సత్యా! నన్ను విశ్వసించు! వటవృక్షచ్ఛాయలలోనే వత్సరాల తరబడి జీవించిన మన రుషిపుంగవులను గూర్చి నీవు వినలేదా!”

“అవును...!”

“వారి ఆశ్రమాల్లో, లేళ్ళూ, తోడేళ్ళూ, ఆవులూ, పులులూ కలసే జీవించేవిగదా!”

“అయితే జాగిలాలకు బదులు చిరుతపులుల్నే తోడుగా ఉంచుకుందామంటారు మీరు?”

“ఎబ్బే! కేవలం ఉదాహరణలు చెపుతున్నాను. మన పూర్వ సంస్కృతీ సాంప్రదాయాలంత గొప్పవి మరి!”

“అవును, కాని...”

“చింతించకు సత్యా! మనలోని కోరికల పర్యవసానాలే ఈ భయాలు. మన ఆత్మశక్తి గనుక దృఢమైనదయితే, మన మార్గం సరైనదయితే మనమెలా భయపడుతాము? ఎందుకు భయపడాలి?”

అంగీకారంగా తలూపిందామె.

“సత్యా! నీవు తెలివైనదానవు. సులభంగా అర్థం చేసుకోగలవు!”

సంతృప్తిగా ముందున్న రామాయణం మీదికి దృష్టిని పోనిచ్చేరు సచ్చిదానందుల వారు. ‘సుందరకాండ’లో మనసును లగ్నం చేశేరు.

* * *

పిల్లలిద్దరూ కోతికొమ్మచ్చులాడుకుంటున్నారు.

నూతనాశ్రమంలోనూ, ఆ పరిసరాల్లోనూ ఎక్కి దూకటానికీ, విరగ్గొట్టటానికీ చెట్లకేం కొదువలేదు వాళ్లకు.

ఆ కవల పిల్లలను రామలక్ష్మణులని ముద్దుగా పిలుచుకుంటుంది సత్యవతి. వారిద్దరి జన్మల మధ్యా కొద్ది నిమిషాలే వ్యవధి.

ఆశ్రమవాసం సుఖంగా, ప్రశాంతంగా సాగిపోతూన్నది.

చుట్టుప్రక్కల గ్రామాల నుండి కూలీలను ప్రోగుజేసి, భూమిని చదును చేసి వ్యవసాయం ప్రారంభించేరు సచ్చిదానందులవారు. గృహాంగణంలో రకరకాల కూరల పాదులూ, అరటి, మామిడి, కొబ్బరి మొక్కలూ నాటేరు. ఏడాది పొడవునా కూరలకు లోటు లేకుండా ఏర్పాట్లు జరిగాయి.

పిల్లలకు తేనె ఉంటే మరేం అక్కర్లేదు. సచ్చిదానందుల వారికి తేనెటీగల పెంపకపు రహస్యం కరతలామలకం.

సచ్చిదానందుల వారికి ఆయుర్వేదం తెలుసు. వన మూలికలకా పరిసరాల్లో కొదువలేదు. అడవిలో అక్కడక్కడా విసరేసినట్లుగా ఉన్న ఆ చిన్న చిన్న పల్లెలన్నిటికీ ఆయనే వైద్యుడు. ఇంకేం కావాలి.

ఎరిగిన వారందరికీ ఆయనపై గౌరవం పెరుగసాగింది. అది భక్తిగా రూపు చెందటానికి ఎంతో కాలం పట్టలేదు.

“ఆయన ఆత్మశక్తి మహత్తరమైనది. కనుకనే ఏ వన్యప్రాణీ, క్రూరమృగమూ ఆయన దరి దాపులకే పో సాహసించటం లేదు!” అనుకో సాగేరు, అంతకు ముందే వాటివల్ల ఏదో విధంగా దెబ్బతిన్న వారు.

వారిలో ఓ పెద్దమనిషి ఆ మాట పైకే అనేశాడు. “మీరు రుషితుల్యులు! నిజానికంత కన్నా ఎక్కువే కూడాను!” అన్నాడాయన.

సచ్చిదానందులవారి వదనంపై సుపరిచితమైన ఆ మందహాసమే ఓ క్షణం వెలిగి మాయమైంది.

“అది చాలా పెద్దమాట! మనం కేవలం జీవనసమరంలో నిమగ్నులమై ఉన్న మానవ మాత్రులం” అన్నారాయన.

“మీరేమన్నా అనండి. మా దృష్టిలో మాత్రం మీరు మహోన్నతులు!” అన్నాడా పెద్ద మనిషి.

ఆ మందహాసమే మరలా జవాబయింది.

“కాకపోతే పులులూ, సింహాలూ ఈ ఛాయలకే రా సాహసించటం లేదెందువల్ల? అదుపులేని అడవి ఏనుగులకు మీ క్షేత్రమే సరిహద్దయి పోయిందెందువల్ల? చిలువలూ, త్రాచులూ ఈ పరిసరాల్లో ఊపిరి తీయటానికే ధైర్యం చేయటంలేదుగదా! ప్రశాంతత మీ చుట్టూ గూడు కట్టుకున్నది గదా! వేదకాలపు రుష్యాశ్రమాల్లో సైతం ఇలాంటి వాతావరణం ఉన్నట్లు మేము వినలేదే!” అన్నాడా పెద్దమనిషి.

సచ్చిదానందులవారు నిర్లిప్తతతో మౌనం వహించారు.

“అందువల్లనే మేము తమరిని ‘స్వామీజీ’ అని పిలుచుకుంటున్నాం. అలాగే పిలువదలిచాం.” అన్నాడాయన.

“అదలా ఉండనివ్వండి. మనం మరేదయినా మాట్లాడుకుందాం” అన్నారు సచ్చిదానందులవారు.

* * *

సచ్చిదానందులవారి ఔన్నత్యాన్ని ఆయన తోటివారు త్వరగానే గుర్తించేరు.

కాని, వన్యప్రాణుల కంతటి విజ్ఞత ఎక్కడిది!

ఓ సుప్రభాతాన కొన్ని ఎలుగుబంట్లు సచ్చిదానందులవారి సుక్షేత్రంలో సరదాగా విహరించి మొదటిసారిగా ఆయన మనస్తాపానికి కారణమయ్యాయి.

మరో రోజున ఓ కరిరాజు రీవిగా ఆ గృహాంగణాన్నే పావనం చేసి అప్పుడే పక్కానికొస్తున్న గెలతో సహా అరటిచెట్టును పీక్కుపోయి సంతృప్తిగా ఆరగించేడు.

మర్నాడూ కరిరాజు మరింత చొరవగా ముందుకొచ్చి ఇంటికప్పు మీది లేలేత గుమ్మడికాయల్ని ఆరగించి, అవి చాలక కోపం వచ్చికాబోలు, కప్పులో కొంతభాగం పీకి పోగులుపెట్టి మరీ వేంచేసేడు.

ఓ సంధ్యా సమయాన నల్లత్రాచొకటి వంటగదిలో షికార్లు కొట్టి మాయమయింది.

ఆ రాత్రే ఓ చిరుత పశువుల పాకలో దూరి ఆవుదూడను సుతారంగా ఈడ్చుకుపోయి విందు చేసుకున్నది.

ప్రతిసారీ సత్యవతి భర్తను ప్రశ్నించేది- “ఇవి ఇలా ఎందుకు జరుగుతున్నాయి?” అని.

సచ్చిదానందులవారి వద్ద అందుకు సరైన జవాబు సిద్ధంగా లేదు.

“వీటికి అడవిలో ఏదో జరుగుతున్నట్లున్నది!” అనేవారాయన.

అంతకుమించి మరే ఆలోచనా రాలేదు సచ్చిదానందులవారికి.

* * *

ఓ సంధ్యవేళ వంటపని చూసుకుంటున్న సత్యవతి, రామలక్ష్మణుల భయపూరితమైన కేకలకు ఆదరా బాదరా బయటకు వచ్చి చూసేసరికి, ఓ తోడేలు గృహాంగణంలో ఉన్నది. దాని నోట లక్ష్మణుడి కాలు ఉన్నది. బోర్లాపడి ఈడ్చుకుపోబడుతున్న లక్ష్మణుడు ప్రాణభీతితో కంపించిపోతూ ఉన్నాడు.

సత్యవతి మండుతున్న కుంపటి ఉన్నపశంగా ఎత్తితెచ్చి.. ఆ... తోడేలుమీద గుమ్మరిం

చింది. ఇంతలో స్వామి సచ్చిదానందులవారు గునపంతో పరుగెత్తుకువచ్చారు.

తోడేలు తోక ముడిచింది.

సచ్చిదానందులవారు లక్ష్మణుడి గాయాలకు మౌనంగా కట్లుకట్టేరు.

శోకిస్తున్న సత్యవతిని ఊరడించేరు.

ఓ మూలకుపోయి భగవద్గీతను తిరగవేయసాగేరు.

అస్త్రసన్యాసం చేసిన అర్జునునికి శ్రీకృష్ణపరమాత్ముల వారేం బోధించేరు?

* * *

స్వామీ సచ్చిదానందులవారు కదిలేరు.

ఇంటిచుట్టూ, పొలం చుట్టూ కంచెలు లేచేయి.

ఓ తుపాకీ సర్వకాలాలా ఆయనవెంట ఉంటున్నది.

రెండు దున్నల్లాంటి వేటకుక్కలు తోడయినాయి.

రోజూ ఉదయమే ఆయన చేసే ప్రార్థన మారిపోయింది.

“నీ లీలలను గురించి ఘనంగా వర్ణించేను. నీ సృష్టిలోని వైచిత్రిని గురించి ప్రగల్భాలా డేను. ఎంత బాధాకరమైన గుణపాఠాన్ని నేర్పేవు భగవాన్! నేను అనాగరికుణ్ణిగా మారిపో తున్నానా? నా ఈ ప్రార్థన అర్థరహితమా? భగవాన్ నన్ను క్షమించు!”

* * *

అదే సమయంలో పరిసర గ్రామాల పెద్దలు మరోసారి స్వామీ సచ్చిదానందులవారి దర్శనానికి వచ్చేరు.

“ఏమిటి? నావల్ల నేమయినా సాయం కావలసి ఉన్నదా? ” అని స్వాగతం పలికేరు సచ్చిదానందులవారు.

“లేదు! కాని, ఇటీవల మీరు తీసుకున్న చర్యలు మాకు సంతృప్తినిచ్చేయి. ఆ విషయం విన్నవించుకునేందుకు వచ్చాము” అన్నారు వారు.

సచ్చిదానందులవారు మందహాసం చేసేరు. కాని అది ఆ గ్రామీణులకు గతంలో సుపరిచితమైనదిగా గోచరించలేదు.

ఆయన గుండెలను పిండుతున్న సంఘర్షణను వారా మందహాసంలో గుర్తించలేరు మరి!

* * *

వన్యప్రాణులు సామాన్య మానవులంత విజ్ఞతగలవి కాదనేది మరోసారి రుజువయింది.

స్వామీ సచ్చిదానందులవారిలో వచ్చిన మార్పును ఆయన తోటివారు గుర్తించినంత తేలికగా అవి గుర్తించలేకపోయాయి.

లక్ష్మణుడి రక్తం కొంత రుచిచూసిన తోడేలు ఈసారి సోదర సమేతంగా ఆ పరిసరాలను పావనం చేయజూచింది.

మర్నాడు వాటి కళేబరాల్ని అడవిజంతువులు ఈడ్చుకుపోవలసి వచ్చింది.

కంచెను దాటి రాజూచిన ఇతర జంతువులకు సచ్చిదానందులవారి తుపాకీ గర్జనలు పాఠం నేర్పాయి.

అంతటి సాహసానికవి మళ్లీ పూనుకోలేదు.

* * *

వేటను మించిన సరదాయైన పనిలేదు కొందరికి.

ఓసారి గురిలో పేరుమోసిన ఓ రాజుగారు వేటాడటానికి పుష్పకాశీకి వేంచేశారు. ఆనుపానుల్ని గూర్చి ఆయన గ్రామీణుల్ని వాకబు చేశారు. “స్వామీ సచ్చిదానందులవారిని అడగండి” అన్నారు వారందరూనూ. “ఎవరాయన! స్వామీజీయా?” ఆశ్చర్యంతో, సందేహంతో ప్రశ్నించేరు రాజువారు. “అవును! వారికన్నా తెలిసిన వారెవరూ లేరీ విషయంలో!” అన్నారు వారేకగ్రీవంగా.

* * *

రాజువారు ఘనంగా వేటాడారు. వారం పదిరోజులపాటు అడవంతా తుపాకుల గర్జనలతో దద్దరిల్లిపోయింది.

వీడ్కోలిస్తూ రాజువారు స్వామి సచ్చిదానందులవారితో అన్నారు.

“నేననేక చోట్ల, అనేక రకాలవారితో కలసి వేటాడేను. కాని, మాటువేయడంలో, గురిచూడటంలో, జంతువుల అలికిడి పసికట్టడంలో మిమ్మల్ని మించినవారిని నేనింతవరకూ చూడలేదు” అన్నారాయన.

సచ్చిదానందులవారు చిరునవ్వుతో వీడ్కోలిచ్చారు. కాని, ఆయన మనసు ఆయనకే అవగతంకాని దేనితోనో ఘర్షణ పడుతున్నట్లున్నది. అందుకే,

“ఇప్పుడెంతో ప్రశాంతంగా ఉందిగదూ” అన్న సత్యవతి మాటలాయన చెవి దూరలేదు.

(‘నిరంజన’ కన్నడ కథకు స్వేచ్ఛానువాదం)

